

особистості (знання, вміння, навички, способи діяльності), що задаються по відношенню до певного кола предметів і процесів, необхідних для якісної продуктивної діяльності по відношенню до них. Компетентність – наявність у людини відповідної компетенції, що включає його особистісне ставлення до неї і предметної діяльності.

Найбільш вірно, на нашу думку, ці поняття формулюють науковці В.В. Краєвський і А.В. Хуторський. Вони вважають, що компетенція – соціальна норма до освітньої підготовки студента, яка необхідна для його ефективної та продуктивної діяльності у певній галузі. Компетентність, на їх думку, це сукупність особистісних якостей студента (знання, вміння, навички, здібності), зумовлених досвідом його діяльності в певній соціальній та особистісній значущій сфері.

Поняття компетенції та компетентність мають різноманітні формулювання у науковців. Для того щоб визначити поняття базові професійні компетенції треба більше детально розібрати ці два основні поняття.

Харченко А.В.  
НТУ «ХП»

## **ХАРАКТЕРИСТИКА КРЕАТИВНОСТІ ЯК ПСИХОЛОГІЧНОГО ФЕНОМЕНУ**

Поняття «креативність» стало психологічною категорією тільки до початку 50-х років 20 ст. Піонером в області креативності є Дж.Гілфорд. З цього часу під креативністю розуміється загальна здатність людини до творчості, яка проявляється у різних сферах його активності. Вона розглядається як відносно незалежний фактор обдарованості і характеризує особистість в цілому.

За основу в створенні концепції креативності, як універсальної пізнавальної творчої здібності, Дж.Гілфорд взяв свою кубічну модель структури інтелекту і виявлені ним відмінності між конвергентним і дивергентним мисленням. Саме дивергентне мислення він пов'язав з творчими здібностями. У своїх останніх роботах він виділяє шість параметрів креативності: здатність до виявлення і постановки проблем; здатність до генерування великого числа ідей; здатність продукувати різноманітні ідеї (гнучкість); здатність відповідати на подразники нестандартно (оригі-

нальність); здатність удосконалити об'єкт, додаючи деталі; здатність вирішувати проблеми (здатність до аналізу і синтезу).

Ряд дослідників під творчим потенціалом фактично розуміють обдарованість, готовність до діяльності, творчу обдарованість, готовність до творчої діяльності. Аналізуючи роботи дослідників здібностей та обдарованості (Г.С. Костюк, Б.М. Теплов, О.М. Матюшкін, Я.О. Пономарьов, Н.В. Кузьміна та багато інших), можна представити загальну структуру творчого потенціалу, яка може визначатися такими основними складовими: задатки, нахили, що виявляються в підвищеній чутливості, певній вибірковості, загальній динамічності психічних процесів; інтереси, їх спрямованість, частота й систематичність проявів, домінування пізнавальних інтересів; допитливість, потяг до створення нового, до пошуку й розв'язання проблем; швидкість у засвоєнні нової інформації, створення асоціативних масивів; нахили до постійних порівнянь, зіставлень; прояви загального інтелекту – розуміння, швидкість оцінювань та вибору шляхів розв'язку, адекватність дій; емоційне забарвлення окремих процесів, емоційне ставлення, вплив почуттів на суб'єктивне оцінювання; наполегливість, систематичність у роботі, цілеспрямованість, рішучість, працелюбність, сміливе прийняття рішень; творча спрямованість на пошуки аналогій, комбінування, реконструювання, змін варіантів, економність у рішеннях, використанні часу, засобів; інтуїтивізм – здатність до прояву неусвідомлюваних швидких (іноді миттєвих) оцінок, прогнозів, рішень; порівняно швидке та якісне оволодіння вміннями, навичками, прийомами, технікою праці, майстерністю виконання відповідних дій; здібності до реалізації власних стратегій і тактик при розв'язанні різних проблем, завдань, пошуку виходу зі складних, нестандартних, ситуацій.

Наш час – час радикальних змін усіх сфер людської діяльності, час мислити і діяти по-новому. Це означає, що перш за все суспільству потрібні не просто фахівці в традиційному розумінні цього слова, а люди з новим типом мислення, що здатні до усвідомлення та реалізації тих завдань, які ставить життя.

Особливої цінності набувають такі якості особистості як нестандартність мислення, здібність до творчості. Рішення цих складних задач педагогіка пов'язує з розвитком творчого потенціалу кожної людини. Наш

сучасник повинен володіти не тільки певною сумою знань, умінь та навичок, а й творчо ставитись до професійної діяльності.

Шаполова В.В.  
НТУ «ХП»

## **ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ВТНЗ**

На сьогоднішній день існує можливість спостерігати невпинне зростання наукової інформації, динамічний розвиток сучасного суспільства, піднесення соціальної ролі особистості, швидкий темп технічного оснащення та інтелектуалізація її праці. Саме постійна зміна техніки та технології, у зв'язку з їх удосконаленням, потребують від навчальних закладів освіти не лише України, а й всього світу, забезпечення якісно нового рівня навчально-виховного процесу. Одним з напрямів, який допоможе здійснити це завдання, є широке й ефективне використання засобів навчання.

При формуванні корпоративної культури майбутніх менеджерів у ВТНЗ доцільним буде використання таких екранних засобів, як слайди, кінофрагменти, відеозаписи, діафільми тощо. Вони є дуже ефективним засобом завдяки своїм високим демонстраційним властивостям, поєднуючи, інколи, зорове сприйняття із слуховим. Інформація, яка подається на екранних засобах, майбутні спеціалісти розглядають емоційно та жваво, що сприяє зосередженню їх уваги на об'єктах вивчення, а також забезпечує крупно-форматне, чітке, яскраве зображення, що полегшує сприйняття матеріалу, дає яскравіше уявлення про основні поняття, елементи, функції та особливості корпоративної культури. Подача навчального матеріалу таким чином концентрує увагу майбутніх менеджерів на зображенні, розвиває спостережливість, стимулює пізнавальну діяльність. Це сприяє інтенсифікації та підвищенню ефективності засвоєння навчального процесу.

В процесі формування корпоративної культури майбутніх менеджерів у педагогічній діяльності широко використовуються друковані засоби навчання. До них належать підручники, тексти лекцій, таблиці,